

“ԹՈՂ ՏՈՒՔԻ ՄԱՆ ՏՂՈՅԸ ՈՐ ԻՆՍԻ ԳԱՆ” ԴՈՒԿ • ԺԸ • 16 :

ՀԱՏՈՐ Ժ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1, 1881

ԹԻԻ 1

ՏԱՔ ԵՐԿԻՐՆԵՐՈՒ ՅԱՏՈՒԿ ՏՈՒՆԿԵՐ

ԵՒ ԹՈՉՈՒՆՆԵՐ ՊԱՀԵԼՈՒ ՏԵՂ

Ամեն երկիր ունի իրեն յատուկ տուններ և անասուններ որ չեն զըա- նուիր ուրիշ տեղ: Կան երկիրներ, որ պիտի են հասարակածին մօտ գըա- նուածները, ուր օգը շատ տաք է, և կան երկիրներ, որ պիտի են սառուց- եալ գօտիներու մէջ գտնուածներն, ուր շատ ցուրտ է: Անասունք և տուն- կըք որ կ'աճին տաք երկիրներու մէջ, չեն կրնար ապրիլ ցուրտ երկիրներու մէջ: Այս պատճառաւ մարդիկ յատուկ շէնքեր կը շինեն տաք երկիրներու յա- տուկ տուններ հաս- ցընելու և այնպիսի երկիրներու յատուկ թռչուններ պահելու համար: Այսպիսի շէնք մը կը տեսնուի նա- խորդ պատկերին մէջ: Այս տեսակ շէնքեր կը շինուին փայտէ կամ քարէ, երբեմն նաեւ երկաթէ, և ունին շատ պատուհաններ լոյս ընդունելու համար:

Այս շէնքերը կը շեռուցուին տաք ջու- րով կամ շոգիով որ խողովակներով սեն- եակները կը տարուի: Գուրտ ձմերան ատեն անգամ այսպիսի շէն- քի մը մէջ կը տեսնես գեղեցիկ ծառեր և ծաղիկներ որ երբեք չեն գտնուիր բաց օ- դի մէջ, նաեւ գեղեցիկ թռչուններ որ տաք երկիրներու յատուկ են: Բարիդի և լոն- տոնի մէջ այս տեսակ քանի մը շատ գեղե- ցիկ շէնքեր կան յորս կը գտնուին հա- զարաւոր տուններ և թռչուններ:

ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԲԵՒԵՆՈՒ

Չմեռն եկած հասած է, և շատ կողմեր արդէն ձիւնով ծածկուած են: Այս երկրին բնակիչք երբեմն կը նեղ- ուին սաստիկ ցուրտէ, սակայն և այն- պէս գժուարաւ կրնան հասկնալ թէ որչափ սաստիկ է սառուցեալ գօտի- ներուն ցուրտը: Հիւսիսային Ամերի- կայի Լաբլանտայիք և Եսքիմացիք ըս- տիպուած են անասուններու մորթ և մուշտակ հագնել, ինչպէս հագած են

վերի պատկերին մէջ տեսնուած մար- դը, կինն և տղայն, և բնակել մոր- թէ վրաններու կամ ձիւնէ և սառէ հիւղերու մէջ: Ասոնք կ'ապրին մեծաւ մասամբ ձկան, փոկի, և բէն կոշուած տեսակ մը եղնիկի մօտ:

Շատ տարիէ հետէ Անգղիոյ և Ա- մերիկայի միացեալ նահանգաց մէջ մարդիկ կը փափաքին տեղեկութիւն ստանալ հիւսիսային բևեռին մօտ գտնուած երկիրներու վրայ, և շատ անգամ ծովէն և ցամաքէն մարդիկ զրկուած են այն կողմերը քննելու: Բաւական տարիներ առաջ Սըր Ճօն

Թութենէ կորսուեցան: Միացեալ նահանգաց նաւային պաշտօնակալնե- րէն մին որ Սըր Ճօն Ֆրանքլինի և ա- նոր ընկերաց հետքերը գտնելու հա- մար խուզարկութեան գացած էր, յաջողեցաւ իր նպատակին հասնիլ, և քանի մ'ամիս առաջ դարձաւ ուղեու- րութենէն: Յիշեալ պաշտօնակալը քանի մը ընկերներով ելաւ Հուտսոնի ծոցին հիւսիսային եզերքն, և իր հետ քիչ մը պաշար առնելով աւելի քան տարի մը ճամբորդեց այն ցուրտ երկ- րին մէջ: Այս անձն և անոր ընկեր- ները սորվեցան ուտել այնպիսի կե-

րակուրներ զորս կ'ու- տէին Եսքիմացիք, և այսպէս աղատեցան այն նեղութիւններէն զոր կը զգան Եւրոպա- ցիք երբ անոնց սովո- րական կերակուրները կը պակսին: Պաշտօ- նակալը գտաւ տեղն ուր Ֆրանքլինի նաւե- րը մնացած էին սառի մէջ, գտաւ նաեւ Ֆր- անքլինի մարդերէն շատերուն գերեզման- ներն և բերաւ շատ նշխարներ անոնցմէ: Նաեւ գտաւ Եսքիմա- ցիներ որ տեսած էին Ֆրանքլինի մարդիկն անոնց նաւերը սառե- րու մէջ մնալէն ետքը, և որոնք պատմեցին թէ այն մարդիկ ի'նչ- պէս նեղութիւն կրե- ցին անօթութենէ և հիւանդութենէ: Եւ- րոպայի և Ամերիկայի մէջ մարդիկ դեռ կը ջանան ճամբայ դըտ- նել հիւսիսային բևեռն

Ֆրանքլին անուն Անգղիացւոյն հրամա- նատարութեամբ խուզարկուներ Անգ- ղիայէն ճամբայ ելան Կրինլէնտ եր- թալու շատ զօրաւոր նաւերով յորս կար երեք տարուան պաշար: Բայց այն նաւերուն պաշտօնակալներէն կամ նաւաստիներէն ոչ ոք ետ դարձաւ: Ուրիշ խուզարկուներ զրկուեցան տե- ղեկութիւն ստանալու թէ ի'նչ եղած էին Սըր Ճօն Ֆրանքլին և անոր ըն- կերք: Քանի մը տարի ետքը հասկըց- ուեցաւ թէ անոնց նաւերը սառերու մէջ մնացին Հուտսոնի ծոցին հիւսի- սային կողմը, և մարդիկն իրենց բոլոր պաշարը հատցնելով ցուրտէ և անօ-

թիւալու, և թէ և մինչև ցարդ յաջողած չեն, բայց հաւանական է որ պիտի յա- րատեն մինչև որ հասնին իրենց նպա- տակին: Սրդարեւ չենք կրնար չորանչա- նալ այնպիսի մարդոց վրայ որ անօթու- թիւն, ցուրտ և մինչև իսկ մահ աչք առնելով կ'ընեն այսպիսի ձեռնարկու- թիւններ:

ՎԱՐՈՒՅ ՄԻԱԿ ԿԱՆՈՐԸ

«Երբորասարդը ինչ՞ի Ժաբէ իր Զաբան. Կո- խօսից հաօնաւոր անոր զգուշութիւնն ընե- լով:»

Հարիւր իննեւտասներորդ Սաղմոսին այս համարը ոչ միայն երիտասարդաց,

այլև ամէն պատանւոյ և տղայոյ համար է: Բայց որովհետեւ այս թերթը գլխաւորապէս տղայոց համար է, ահա նենք թէ տղայոց համար ի՞նչ մասնաւոր նշանակութիւն ունի Սուրբ Գիրքին այս խօսքը:

Տղայ մը ի՞նչպէս կրնայ մաքուր և բարի վարք ունենալ իւր բոլոր կենացը մէջ: Նախ կ'ըսենք թէ ամէն տղայ պարտի այս հարցումն ընել ինք իրեն: Դուք, տղայք, ձեր այս հասակին մէջ կրնաք ճանչնալ բարին և շիտակը, ուստի պարտիք խորհիլ, ոչ թէ ձեր օրերը զուարճութեամբ և զբօսանք անցունելու միջոցներուն վրայ, թէ պէտ զուարճութիւն և զբօսանք ևս հարկաւոր են ժամանակին, այլ նախ ուսման մէջ յառաջ երթալու միջոցներուն վրայ, և ապա, մանաւանդ, սա մեծ խնդրոյն վրայ, թէ ի՞նչ ընելու էք որ Աստուծոյ և մարդոց օգտակար անձինք ըլլաք ձեր բոլոր կենաց մէջ, և, զկնի մահուան, Աստուծոյ հետ ըլլաք յաւիտեան: Կը յուսամ թէ ձեռն շատերը կ'ընեն իրենց այսպիսի հարցումներ, և տալակոյս չունիմ թէ, եթէ մինչև ցարդ չբիք, հիմա պիտի ընէք սա հարցումը. «Ինչո՞վ մաքրեմ իմ ճամբաս»: Առաքինութեան առաջին քայլն է առաքինութեան պէտքը ճանչնալ:

Հիմա դենքք թէ այս հարցումը կ'ընէք դուք ձեզի. «Ինչո՞վ մաքրեմ իմ ճամբաս: Ի՞նչ վարք ունենալու եմ»: Այս հարցմանց պատասխանը կը կարգանք վերի համարին մէջ: «Քու խօսքիդ համեմատ անոր (ճամբուն) զգուշութիւն ընելով»:

Ուրեմն զգուշանալու էք ձեր ճամբաներուն: Շատ տղայք, նաև չափահատ մարդիկ, կը սխալին յայտմ, որ զգուշութիւն չեն ընել իրենց ճամբաներուն: Կ'ընեն ինչ որ իրենց ախորժակը կամ կիրքը կը թելադրէ: Թիթեռը կը թռչի ծաղիկէ ծաղիկ, կը ծծէ ծաղիկն հիւթը, բայց չի պահեր, ուստի և երբ ձմեռը կու գայ, չունենալով պաշար՝ կը մեռնի: Բայց ժիր մեղուն ցուրտ եղանակին համար կը պատրաստէ իրեն առատ պաշար: Մեղուն զգուշութիւն կ'ընէ իւր ճամբուն: Տղայոց մեծ մասը կը վարուի մանաւանդ թիթեռն քան մեղուի պէս: Այո, շատ տղայք կը գործեն ըստ թելադրութեան: Եթէ թելադրութիւնն ըստ պատահման բարի է, արդիւնքը կ'ըլլայ քիչ շատ բարի, ապա թէ ոչ չար է հետեանքը:

Դուք, տղայք, պարտիք խորհել թէ ինչպիսի կեանք վարելու էք, և

ի՞նչ պիտի ըլլայ ձեր վախճանը, եթէ ձեր այժմու ճամբով յառաջ երթաք: Պարտիք հարցունել. «Ի՞նչպէս կրնամ ուղղել վարքս: Ի՞նչ ընելու եմ որ հաճոյ ըլլամ Աստուծոյ»:

Նաև այս հարցման մէջ կ'օղնէ ձեզի Սուրբ Գիրքին վերոյիշեալ խօսքը: Այն խօսքին համեմատ պարտիք զգուշութիւն ընել ձեր ճամբաներուն: Եթէ կ'ուզէք ձեր բոլոր կենաց մէջ մաքուր ճամբով երթալ, եթէ կ'ուզէք որ ձեր վարքն ըլլայ ինչպէս պատշաճ է, պարտիք կանոն ընել ձեզի ինչ որ Աստուած կը պատուիրէ Սուրբ Գիրքին մէջ: Սուրբ Գիրքը չափահաս մարդոց համար միայն չէ, նաև տղայոց համար է:

Առաջին բանը զոր Սուրբ Գիրքը կը սորվեցնէ՝ այս է. Ամէն մարդ մեղաւոր է և թողութեան կարօտ: Երկրորդ բանը զոր կը սորվեցնէ այս է. Քրիստոսի հաւատացողին մեղքը կը ներուի: Եթէ, Աստուծոյ խօսքին համեմատ, զգուշութիւն կ'ընես քու ճամբուդ, խոստովանելու ես մեղքերդ, զղջալու ես անոնց վրայ, և ներում խնդրելու ես անոնց համար: Այսպէս ընելով կը մաքրես քու ճամբադ:

Արդ, եթէ ամէն օր՝ կարգաւ Սուրբ Գիրքը, կրնաս սորվիլ թէ ի՞նչպէս պիտի մաքրես ճամբադ: Քանզի Աստուծոյ խօսքը արուած է սորվեցնելու համար մեզի թէ ի՞նչպէս ապրելու ենք: Մեր վարքը չտկելու ուրիշ կանոն չկայ: Չենք կրնար մաքրել մեր ճամբան, և ոչ մաքուր պահել զայն, բայց եթէ զգուշութիւն ընելով մեր ճամբուն Աստուծոյ խօսքին համեմատ:

«ՀՈԳՍ ԶԵ»

Քանի մը տարի առաջ հանճարեղ տղայ մը կու գար դպրոցէն շատ ուշ, քանզի վարժապետն արգելած էր զնա դպրոցը յանցանքի մը համար: Երբ տղան կ'երթար ճամբան, բարեկամ մը որ տղայոց օղնել կը սիրէր՝ հանդիպելով անոր՝ ըսաւ. «Կը ցաւիմ որ այսպէս ուշ կը դառնաս դպրոցէն»: Տղան անհոգ և անվայել կերպով ըսաւ. «Հոգս չէ»:

«Այս տղան», կ'ըսէ այս պատմութիւնն ընող անձը, «եւ շատ աղէկ կը ճանչնայի: Մնոր հայրը և մայրը ծանօթ էին ինձ: Ասոնք բարի մարդիկ էին. ամէն աշխատութիւն և նեղութիւն յանձն առած էին իրենց որդւոյն կրթութեան համար, և տղան հանճարեղ էր քան զամենայն աշա-

կերտակիցս իւր: Եթէ ջանար, կրնար իւր դասին մէջ առաջին ըլլալ, բայց անփոյթ էր»:

Այս տղուն հասակին հետ աճեցաւ նաև անհոգութեան օղին, և վերջապէս հայրը հանեց զնա դպրոցէն և դրաւ արուեստաւորի մը քով: Բայց տղան յառաջ չգնաց հոն, վասն զի ամենեւին հոգ չէր ընել հաճոյ ըլլալ իւր գլխաւորին: Հոն ժամանակ մը մնալէն ետքը, վաճառեցաւ: Ինք դարձեալ հոգ չէր ընել, բայց հայրը, մայրը, քոյրը հոգ կ'ընէին, և անոր վաճառելուն համար շատ արտասուք թափեցին: Ժամանակ մը ետքը տեսայ որ այն տղան ցնցոտիներ հագած էր և բոկոտն իշաւարութիւն կ'ընէր: Այնուհետեւ քանի մը տարի չտեսայ այն տղան և լուր չառի անկէ, բայց վերջապէս լսեցի որ նաւ մը մը տած էր նաւաստի ըլլալու համար, և մեկնած էր հեռաւոր երկիր մը երթալու: Նաւուն մէջ ալ անհոգ և անփոյթ էր, ուստի երբ նաւն հասաւ նաւահանգիստը, նաւապետը վաճառեց տղան: Այս տղան քանի մը ամիս այն օտար երկրին մէջ թափառական պտտելէ ետքը տենդի բռնուելով մեռաւ և թաղուեցաւ հոն: Շատ յարմար է այն տղուն գերեզմանին վրայ արձանադրել սա խօսքերը: «Աստ հանգչի տաղանդաւոր տղայ մը որ ժամանակէն առաջ գերեզման իջաւ, քանզի «Հոգս չէ» ըսելով անփոյթ էր ուսմունք և արհեստ սորվելու»:

ԲԱՐԵՍԻՐՏ ՏՆԱՅ ՄԸ

Սիրելի տղայք, մօտեքս ձեզի երկու մանկանց, կարողոս անուն տղու մը և Էմէլի անուն աղջկան մը, պատմութիւններն ըրի, և կը յուսամ որ դուք այն պատմութիւնները ուշադրութեամբ կարդալով օգուտ քաղեցիք, և քաջաբերեցաք քայլ մ'աւելի յառաջ երթալ հնազանդութեան և ուղղութեան շաղկին մէջ: Այս անգամ պիտի պատմեմ ձեզ Արդուր անուն տղու մը բարեփոխութիւնն յորդորելով զձեզ որ անոր բարի օրինակին հետեւելու ջանաք:

Արդուր օր մը կը դառնար դպրոցէն, և ճամբան հանդիպեցաւ զրեթէ մերկ տղու մը որ մորմոքելով կու լար: Արդուր հարցուց այն տղուն լալուն պատճառը, և տղան հեկեկալով սա պատասխանը տուաւ. «Մնօթի եմ, և ստակ չունիմ որ հայդենեմ»: Արդուր յառաջ տարաւ իր հարցումն ըսելով. «Ինչո՞ւ անօթի ես, մայրդ կերակուր

չտուա՞ւ քեզ” խեղճ տղան պատասխանեց. “Մայրս ալ բան չունի որ տայ ինձ ուտելու, նաեւ մայրս հիւանդ է և չկրնար անկողնէն ելլել” Բարեւ սիրան Արդուր հարցուց անոր, “Հայրդ ո՞ր է” Տղան ըսաւ. “Հայր չունիմ, հայրս ծովը խեղդուած է” Արդուրի սիրան աւելի ևս յուզուեցաւ այս պատասխանին վրայ, և ուզեց գիտնալ թէ ո՞ւր կը բնակէր այն խեղճ տղան: Տղան նեղ փողոցի մը մէջ հիւզ մը ցուցնելով ըսաւ. “Ահա այս է մեր տունը” Արդուր ըսաւ տղուն. “Ետեւս եկու, ես քեզ բան մը պիտի գնեմ”, և տղան գնաց անոր ետեւէն: Արդուր իր գրպանն ունէր քիչ մը ստակ, և այս ստակով հաց մը գնելով տուաւ տղուն, և ուղեց անոր հետ ի միասին տունը երթալ: Երբ տունը մտան, Արդուր սենեկին մէջ տեսաւ կին մը որ պառկած էր անկողնոյ մէջ, և կնոջ երկու կողմն երկու աղայք կուլային հաց խնդրելով: Տղայքն երբ տեսան զԱրդուր դադարեցան լայլէ, և տղայն որ Արդուրի հետ եկած էր՝ հացը մօրը տալու ատեն զԱրդուր ցուցնելով ըսաւ. “Այս հացը այս տղան գնեց մեզի համար” Կինն Արդուրի երեսն ի վեր նայելով ըսաւ. “Շնորհակալ եմ, դաւակն, Տէրն օրհնէ զքեզ, և քեզ շնորհէ յաւիտեանաւ կան կենաց հացը” Երեցագոյնն այն աղայքներէն որ քիչ մը առաջ կուլային իրենց մօր անկողնոյն երկու կողմը, ուրախութենէն խայտալ սկսաւ, երբ հացը տեսաւ. իսկ փոքրը կը ջանար հացը յափշտակել: Արդուր այս ցաւալի տեսարանը տեսնելով չկրցաւ բռնել իւր արտասուքը, և հացը քանի մը կտոր ընելով աղայոց և անոնց մօրը բաժնեց: Կինը քիչ մը հաց ուտելէն ետքը աջուրները փակեց, և ձեռուրներովն երեսը ծածկեց որպէս թէ կ’աղօթէր: Արդուր այս խեղճ ընտանիքին ուրիշ ուտելիք հայթայթելու համար դուրս ելաւ, և այն կողմերը բնակող բարեսէր տիկնոջ մը տունն երթալով անոր պատմեց այն խեղճ ընտանիքին թշուառութիւնը, և այն տիկնոջ կերակուր պատրաստելով զրկեց անոնց:

Արդուր իւր տունն ունէր կէս մէծիտիյէ զոր պարզ և ընդունած էր հօրմէն ոչխարներուն խնամ տանելուն համար: Արդուր խորհեցաւ այս ստակը տալ այն աղքատ և թշուառ կնոջ, բայց գիտէր որ հայրը պիտի չհաճէր, քանզի խիստ մարդ էր և քիչ անգամ կ’ողորմէր աղքատաց: Սակայն

Արդուր իր հօրը կամաց հակառակ դարձել ալ չէր ուզեր, ուստի հօրը քովն երթալով հարցուց. “Հայր, կըրնամ ուրիշի փոխ տալայն կէս մէծիտիյէն զոր ինձ պարզ և աւելի” Հայրն ստակը ու

րիշի փոխ տալու հաւանութիւն տրուաւ սա պայմանաւ որ ապահով տեղ մը տրուի որ չկորսուի: Այս խօսքին վրայ Արդուր ստակն առնելով այրի կնոջ տունը գնաց: Երեկոյին հայրը հարցուց Արդուրի թէ ի՞նչ ըրաւ ստակը: Արդուր ըսաւ թէ ստակը փոխ տուաւ այնպիսի աղքատ կնոջ մը որ անօթութենէ մեռնելու վտանգի մէջ էր: Այս խօսքին վրայ հայրը դժուարեցաւ ըսաւ. “Միթէ ինչ հրաման առի՞ր ստակդ այդպիսի կնոջ մը փոխ տալու, ետքը այն կնոջմէն ի՞նչ պիտի առնես. ստակն այնպէս փոխ չտուիր” Արդուր պատասխանեց. “Հայր, ես ստակս ապահով անձի փոխ տուի”, և զայս ըսելով բացաւ Սուրբ Գիրքը և կարդաց սա համարը. “Աղքատին ողորմութիւն ընողը Տէրով փոխ կու տայ, և Անիկա անոր հատուցում պիտի ընէ” (Առակ ԺԺ. 17): Արդուր այս համարը կարդալէն ետքը յարեց. “Հայր, ես ըստակս փոխ տուի Տէրովը, և Տէրը փոխարէնը պիտի հատուցանէ ինձ: “Տէրը քեզի ի՞նչ հատուցում պիտի ընէ”, ըսաւ հայրը: Արդուր պատասխանեց. “Այո՛, ես Տէրովը փոխ տուի, և Տէրը խոստացած է ինձ հատուցում ընել” Հայրը տղուն այս պատասխանէն գոհ եղաւ, և ոչ միայն այլևս յուսահատակսն խօսք չըրաւ Արդուրի, այլև գրպանէն կէս մէծիտիյէ հանելով տուաւ անոր և ըսաւ. “Տէրը քեզ ստակ չտար, ես ստակ տալու եմ” Արդուր ստակը շնորհակալութեամբ ընդունեց հօրմէն և ըսաւ. “Տէրն ինձ հատուցում ըրաւ աւելի շուտ քան զոր կը կարծէի, նաեւ բնաւ չէի յուսար թէ Տէրը դրամով պիտի օրհնէր զիս: Մարդոց սիրան Աստուծոյ ձեռքն է, արծաթ և ոսկի անոր են: Աստուած շարժեց նորա սիրան

ինձ այս ստակը տալու, և ես այս ստակը դարձեալ փոխ պիտի տամ Աստուծոյ”

Արդուր բոլոր իր կենացը մէջ եղաւ բարեսէր և զըթած, և Աստուած բազում

օրհնութիւններ պարգեւեց անոր:

ԶՕՐԱԽՈՐՆԵՐՆ
ՕԳՆԵԼՈՒ ԵՆ
ՏԿԱՐԱՅ

Եղիպտոսի բնակիչը շատ զարմանալի պատմութիւն մը կ’ընէին թռչնոց վրայ, բայց ընդհանրապէս չէր հաւատացուեր թէ այն պատմութիւնը ճշմարիտ էր: Մօտերս Գերմանացի գիտուններէն ոմանք գտած են թէ այս պատմութիւնը ճշմարիտ է: Կ’ըսեն թէ երբ արագիւր հարաւային Եւրոպայէն կը դաղթեն, շատ մը փոքր թռչուններ իրենց կռնակն առնելով կը տանին Միջերկրական ծովէն անդին: Այս ծովն այնպէս ընդարձակ է որ փոքր թռչունք չեն կրնար անոր վրայէն թռչելով անցնել, բայց արաւիկներուն կռնակը նստելով կը տարուին Եւրոպայի ցուրտ երկիրներէն Ափրիկէի շերմագոյն երկիրները: Այս դէպքը սա օգտակար դասը կու տայ մեզ զօրաւորներն օգնելու են տկարաց: Նոր տարի մը կը մանենք, ուրեմն յիշենք արագիւրն, և միշտ պատրաստ ըլլանք օգնել անոնց որ նեղութեան մէջ են և պէտք ունին օգնութեան:

Ամերիկայի Միսիսսիպի ընկերութեան կողմէն

Խմբագիր Ժ. Բ. ԿՐԻՆ

Ֆիլադելֆիա Եօգուշու, Ամերիկայի խան

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Ա. ՅԱՆՈՐ ՊՕՅԱՆԵԱՆ